

NAPRZÓD

DZIENNIK SOCJALISTYCZNY

ORGAN-WK-PPS

CENA - 2 - ZŁ

ROK 55

KRAKÓW · ŚRODA 27 LISTOPADA · 1946 R.

NR 290

Dyskusja w ONZ:

Min. Mołotow żąda ujawnienia fabryk broni atomowej i raketowej

LONDYN 27. 11. (BBC). W No wym Jorku w Komisji politycznej ONZ toczyła się w dalszym ciągu debata nad wnioskami Związku Radzieckiego i Wielkiej Brytanii dotyczącymi ujawnienia sił zbrojnych na terenie obcych i własnych krajów. M. In. przemawiał min. Mołotow.

PRZYJĘCIE U MIN. BYRNESA

LONDYN 27. 11. (BBC). Min. Byrnes podejmował we wtorek rano 4 ministrów spraw zagranicznych śniadaniem. Jak przypuszczają w czasie tego śniadania ministrowie omawiali aktualne problemy. Oficjalne zebranie Wielkiej Piątki odhodzi się we wtorek wieczorem.

W Grecji walki nie ustają

LONDYN 27. 11. (BBC). W Zachodniej Macedonii w górach Pindus, toczą się dalsze walki między partyzantami a wojskami rządowymi. Straty partyzantów wynoszą 50 ludzi.

Bułgarskie biuro informacyjne ogłosiło memorandum rządu bułgarskiego, — które zdecydowanie odrzuca wszelkie zarzuty greckie, dotyczące pomocy udzielanej partyzantom.

ATENY 27. 11. (Reuter). Przywódca liberalów greckich Venizelos złożył na ręce króla memorandum, w którym do-

KONTROLA PRZELOTÓW NAD WŁOCHAMI

RZYM 27. 11. (PAP). Przewodniczący alianckiej komisji we Włoszech, admiral Stone podał do wiadomości, że podczas wycieczki od 25 bm. wszystkie przeloty samolotów nad terytorium włoskim będą podlegały kontroli i kompetencji władz włoskich.

Amerykańskie i angielskie samoloty cywilne mają prawo lądować na terytorium włoskim bez specjalnego zezwolenia, komunikując jedynie o każdorazowym przelecie.

WIZYTA TECHNIKÓW BRYTYJSKICH W MOSKWIE

LONDYN 27. 11. (BBC). Prezes brytyjskiego Związku Zawodowego techników przybył do Moskwy na zaproszenie władz związkowych. Delegacja brytyjska chce zapoznać się ze sposobem przedstawiania przemysłu wojennego na pokój.

Delegacja ze swej strony zaprosiła Związek zawodowy techników radzieckich do Londynu na wiosnę roku nastę-

pnego. Min. Mołotow przyjął z zadowoleniem fakt, iż wszystkie wielkie mocarstwa zgodnie są z zasadniczym wnioskiem radzieckim. Związek Radziecki zgadza się również z propozycją brytyjską w sprawie ujawnienia do 1 stycznia sił zbrojnych, znajdujących się poza terenem własnego kraju.

Jeżeli chodzi o liczbę sił zbrojnych, utrzymywanych we własnym kraju, to minister stwierdził, że

może się celem pacyfikacji ustrojów w Grecji, stworzenia rządu Zjednoczenia Narodowego.

Przyjął wysokiego dostojnika ONZ, nastąpi o godzinie 14.

W pierwszym dniu pobytu sir John Boyd Orr podejmowany będzie in-

sprawa ta wchodzi w dużo szersze ramy, niż tylko sił zbrojnych, ale również i zakładów produkujących broń, a w szczególności broń atomową i raketową.

Minister chciałby widzieć ujawnienie nie tylko sił zbrojnych, ale również i zakładów produkujących broń, a w szczególności broń atomową i raketową.

Haifa widowią gwałtownych scen

LONDYN 27. 11. (BBC). Haifa stała się widowiskiem gwałtownych scen, które miały miejsce w momencie wprowadzenia do portu statku „Wspólnota żydowska”, wiozącym 3.000 nielegalnych emigrantów. Jest to największy transport tego rodzaju, jaki przybył do Palestyny.

Przy wkręceniu żołnierzy brytyjskich na statek emigranci stawili opór i ustrąplił dopiero po strzałach i przy użyciu bomb łzawiących. Są ofiary w ludzkiej Organizacje terrorystycznej w Palestynie.

„SPOŁEM” NA DANINE NARODOWĄ

Prezes Związku Spółdzielni „Społem” Zebrowski złożył na ręce wiceprezydenta KRN tow. Szwalbe 50 milionów złotych, jako przedpłatę na daninę narodową.

APEL ORGANIZACJI HOLENDERSKICH

HAGA, 27. 11. (Reuter). Holenderskie organizacje lewicowe wytosowały petycję do rządu i parlamentu w sprawie porzucenia kroków, które by doprowadziły do zawarcia ostatecznego porozumienia z niepodległym Indochinami.

Z KONFERENCJI UNESCO

PARYŻ, 27. 11. (APF). Na konferencji UNESCO omawiany był konkrety projektu rozwinięcia działalności organizacji. Projekt ten będzie mieścił się w ramach budżetu, który jest przewidziany na 7 i pół miliona dolarów.

Dyrektor Międzynarodowej Org. Żywnościowej John Boyd Orr w Warszawie

WARSZAWA 27. 11. (SAP). Dzisiaj dnia 27 przybywa do Warszawy po pobycie w Pradze Czeskiej Sir John Boyd Orr, dyr. międzynarodowej Organizacji Żywnościowej ONZ.

Pan John Boyd Orr przybywa do Polski celem zaznajomienia się z systemem żywnościowym i potrzebami w tym zakresie.

Przyjął wysokiego dostojnika ONZ, nastąpi o godzinie 14.

W pierwszym dniu pobytu sir John Boyd Orr podejmowany będzie in-

dzianem przez wicepremiera Mikołajczyka. O godz. 17 wzięcie on udział w posiedzeniu polskiego Komitetu wyżywienia w SAO. Drugi dzień

Wystawa uratowanych dzieci otwarta

WARSZAWA 27. 11. W Muzeum Narodowym w Warszawie otwarto w siołek tek uroczyste wystawę dzieł sztuki i zbiorów, przygotowaną przez władze bezpieczeństwa przed wywiezieniem z kraju.

Wśród gości obecny był korpus dyplomatyczny z ambasadorom Lewingerem i posłem Heurtem na czele.

Obecni byli również przedstawiciele ministerstw. Wystawę otworzył Minister Kultury i Sztuki Władysław Komarowski.

ZACIEMIENIE W ST. ZJEDNOCZONYCH

NOWY JORK 27. 11. (PAP). W związku ze strajkiem w przemyśle węglowym, we wtorek zaczęło obowiązywać w Stanach Zjednoczonych sacciemienie,

pobytu wypełni wizyty oficjalne, m. m. u prezydenta KRN i prezesa rządu, zwiedzenie miasta, instytucji społecznych i szkół. O godz. 17 odbędzie się w CIUP konferencja na temat systemu i norm wyżywienia oraz zapotrzebowania żywności w Polsce.

Piątek poświęcony będzie sprawom rolniczym.

Program tego dnia przewidziano o bejrzenie kilku gospodarstw na terenie zniesionych, konferencje w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych, wieczorem obiad wydany przez Ministra Roln. i Reform Roln. z udziałem członków rządu.

W sobotę o godzinie 11 sir John Boyd Orr opuści Polskę, udając się w dalszy objazd krajów północno-wschodniej Europy.

Bomba w gmachu sztabu armii brytyjskiej

LONDYN 21. 11. (BBC). Król Faruk egipski wydał zarządzenie rozwiązując delegację egipską złożoną z 12 osób. Powyższy krok króla był zrobiony w porozumieniu z premierem Sitki Pasa. Jak wiadomo delegacja egipska sprzeciwiała się niektórym punktom umowy, jaką premier egipski zawarł w czasie

swego pobytu w Londynie.

KAIR 27. 11. (APF). Kair jest w dalszym ciągu widowiskiem rozruchów studentów. Studenci demonstrują przeciwko państwom wojny angielskich na terenie Egiptu. Ostatnio do gmachu sztabu armii brytyjskiej zrzucono bombę. Są zaryły w ludziach.

Demobilizacja armii brytyjskiej z 5.1000.000 na 1.380.000

LONDYN 27. 11. (BBC). Premier Attlee wydał ostatnio oświadczenie w sprawie demobilizacji armii angielskiej, stwierdził, że w sytuacji międzynarodowa powstrzymuje tempo demobilizacji.

Z 5.100.000 osób zmobilizowanych, do końca bieżącego roku pozostałe w armii brytyjskiej 1.380.000, nie zaś 1.200.000.

Premier zawiadomił, że wycofano już wojska brytyjskie z Indonezji, a nie można było natomiast wycofać wojsk z niektórych krajów europejskich. I tak np. traktat pokojowy w Austrii na bieżącej konferencji w O-

góle jeszcze nie był omawiany. Dlatego też wojska okupacyjne przebywają na terenie tego kraju.

Podobnie w Kramie Julijskiej wojska brytyjska pozostaną aż do momentu zupełnego porozumienia mocarstw.

Minister stwierdził, że w Grecji pozostają wojska brytyjskie na życzenie wszystkich kolejnych rządów greckich.

Niespokojna sytuacja w Palestynie wymaga również utrzymania na tym terenie wojsk.

Dalsze zeznania w procesie NSZ

Czy pomoc radziecka była możliwa

WARSAWA, 27. 11. Przed Rejonowym Sądem w Warszawie w ciągu trzeciego dnia procesu zeznał oskarżony

Piotr Abakamowicz. Oskarżony przyznał się do swej działalności w organizacjach nielegalnych.

Opisuje on dokładnie przebieg tej działalności od roku 1944, oraz charakteruje bezideowość organizacji do której należał.

Między oskarżonym a przewodniczącym sądu wygłaszają się ciekawa wymiana zdań, z której wynika, że oskarżony zrozumiał, iż sztab Armii Czerwonej zamierza, iż sztab Armii Czerwonej nie mógł dopomóc powstaniem.

W dalszym ciągu oskarżony przedstawia swój udział w szpiegowskiej akcji t. zw. akcja "B".

W odpowiedzi na pytania prokuratora oskarżony ukłama się. Wbrew początkowym swym oświadczeniom okazuje się, iż brał on aktywny udział w działalności organizacyjnej oraz, że pobierał wynagrodzenie pieniężne.

KATASTROFA SAMOLOTOWA

PARYZ, 27. 11. (PAP). Samolot turystyczny rozbił się w poniedziałek w okolicy Miluzy. Dwie osoby odniosły rany. Drugi samolot rozbił się pod Neuburg. Pilot ponosił śmierć.

Stosunki handlowe W. Brytanii

LONDYN, 27. 11. (BBC). Brytyjski sekretarz stanu dla spraw handlu, Sir Stafford Cripps, omawiał stosunki handlowe między Wielką Brytanią a krajami Południowej i Wschodniej Europy.

Stwierdził, że Wielka Brytania zmuszona będzie zakupić więcej towarów w tych krajach, niż było przewidziane. Przed wojną kraje południowej i wschodniej Europy znajdowały się w orbicie gospodarczej Niemiec.

Dużo jednak czasu upłynęło, zanim Niemcy będą mogli podjąć normalne stosunki handlowe. Tymczasem z krajami tymi prowadzi się tyżczasowy handel wymienny Związek Radziecki.

Zadaniem ministra zapotrzebowania

Związku Radzieckiego i Wielkiej Brytanii będą się uzupełniać, a nie rywalizować ze sobą.

Wielka Brytania zainteresowana jest w imporcie płodów rolnych, łydła i drewna, placić zaś będzie w funtach szterlingach, co umożliwia tym krajom opłacenie wyrobów państw, należących do t. zw. bloku funta.

LORD WAWELL UDA SIĘ DO LONDYNU

LONDYN, 27. 11. (BBC). Z Neu Delhi donoszą, że wiekrold lordu Lord Wawell w przyszłym tygodniu uda się do Londynu, aby złożyć sprawozdanie z sytuacji panującej w Indiach. Wraz z nim udzie się paru przywódców Partii Indyjskiej.

Przywódcy ligi muzułmańskiej Dżinnah oświadczył, że wymiana misjejskiej w Indiach przyczyniła się w dużej mierze do uspokojenia nastrojów.

Kronika dyplomatyczna

POLSKIE ODZNACZENIA DLA ZAGRANICZNYCH MEŻÓW STANU

W dniu dzisiejszym opuszczającemu Polskę ambasadorowi włoskiemu Engenio Beale zostaje wręczenie Krzyża Odrodzenia Polski II klasy w dowód uznania za wybitnie przychylny stosunek do Państwa Polskiego, oraz za zasługi położone w sprawie krzewienia porozumienia i przyjaźni swego narodu z Demokratyczną Polską.

Taki sam Order Odrodzenia Polski II klasy przyznano wiceprezydentowi federacyjnej republiki Jugosławii w Pi Jednomos. Order zastępuje p. Pijeddomosa doręczony przez specjalnego kartera. Order Odrodzenia Polski IV klasy przyznano dr. Henry Augustowi Holra, szefowi wydziału zdrowia misji UNRRA w Polsce, za zasługi przy odbudowie służby zdrowia w Polsce.

„L'armee Francaise“

Polska współczesna jest o wiele silniejsza niż w roku 1939

Organ francuskich oficerów i podoficerów rezerwy „L'armee Francaise“ zamierza opublikować artykuł pobra p. Andre Galetta pod tytułem „Upadek i odrodzenie wojskowej Polski“.

Z artykułu tego podajemy cześć ostatnią, odnoszącą się do roli, jaką demokratyczna Polska odegra w polityce zagranicznej i w systemie bezpieczeństwa Europy i Francji.

Zalaniem się polskiego systemu bezpieczeństwa, wywołane przez klęskę 1939 r. wywarło głęboki wpływ na polską, rządzące orientacją polityczną dzisiejszej Polski. Minczy czas, kiedy generalny manewr wojskowy nadsł zasiępnąć miarodajne liczebny lub zbrojeniowy; awna taktyka wojskowa, oparta jest w pierwszym rzędzie na ilościowej koncentracji materiału w danym momencie i w danym miejscu, w celu zapewnienia inicjatywy w działaniach wojennych. Przede wszystkim była waga z jakobika stała się czynnikiem decydującym.

Ten fakt sławia Polska przed powstaniem zagadnienia strategii obronnej, ponieważ znajdują ona zawsze przed sobą Niemcy, państwo o trzykrotnie liczniejszej ludności i ośmio lub dziesięćkroć przeważającej potencjalnej gospodarce.

Obroną dysproporcje się zmniejsza iść Plak do której współpracy wojskowej i szkieletu politycznego z siłami politycznymi, jedyną, która jest zdolna zapobiec zniszczeniu Polski przez przewagę sił imperialistycznych, tak, jak to się stało w 1939 roku. Dalejże potrzeba mogą być dla bezpieczeństwa Polski wyłącznie oparcie poboczym przy radniejszym systemie bezpieczeństwa od wschodu, w którym główna rola przypada Związkowi Radzieckim. W wypadku wojny z Niemcami, sila oporu

też nie rozumiem“

Są ludzie, którzy w rozmowach używają często takiego zwrotu: „Jednego nie rozumiem“. Takim to ludzdom zupełnie należy odpowiedzieć, że są rzeczy, które, iż tylko jednego nie rozumiemy, ponieważ na świecie jest coś, czego nie rozumie nikt.

Są pensjonarki, które wielu rzeczy nie rozumieją, ale objadają móż. Są bowiem tak pewne siebie, że chociaż nie rozumieją, a objadają potrofil.

I oto czytamy w „Dzienniku Polskim“ z dnia 20. XI. br. straszeczenie wywiadu wiceprezera francuskiego Thoreta, iż partia komunistyczna zaproponowała szeroki program odbudowy i reform. — W programie tym znajduje się UPANSTWOWIENIE PRZEMYSŁU itd., nie znajduje się też i OBRONA WŁASNOŚCI PRYWATNEJ. Nowa partia, która miałaby powstać przez połączenie się komunistów i socjalistów otworzyłaby szeroko swe wrota robotnikom należącym do CHRYŚCJAŃSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH. Da tych twora wryzyc wyucagającym bratnią dłoń jeszcze przed wojną. Nasze starsi hasła z 1937 r. nie pozostały bez oddźwięku, mówią Thoret.

„A wreszcie w Paryżu duże wrazenie wywołała niestępna reakcja giełdy w związku z ogłaszaniem przywidy partii komunistycznej Thoreta, odstąpieniu korespondentowi „Times“ w sprawie polityki wewnętrznej i zagranicznej przyszłego rządu. Zamyśla objęcia przewo uszczęplić kurs. Niektóre z nich podniosły kurs o 100%“.

Jak widniy OBRONA WŁASNOŚCI PRYWATNEJ, DROBNY PRZEMYSŁ, CHRYŚCJAŃSKICH ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH i 100% WZWIĄZKI AKCJI DLA DOBRA FRANCUSKICH REATHERÓW, — uszczęplić to W JEDNYM PRZEMOBIENIU.

Górali Górali czego ty jeszcze chcesz! I. a.

CZYSCIMY BRUDY!

WIEKIE NADZUCYIA W „SOLALI“

W wyniku dochodzenia, przeprowadzonego przez Miłość Obywatelską i Urzędzie Bezpieczeństwa w Związku siuderowców, że w fabryce bibulek „Solal“ dokonane są agnietamiem kradzieże bibulek i bibulek. O rozmianach kradzieży świadczy fakt, że dokonujące je osoby dorobiły się majątku, kupując za uzyskane z przepłat pieniądze parceli, bydłki i meble.

Ze złodziejami był w kontakcie funkcjonariusze strazy przemysłowej. Przeprowadzono rewizje u pracownikom podręcznym o kradzieże, sotrywujące wiele obrotujących materiałów.

W wyniku tej akcji Poddlegatowa Komisji Specjalnej w Bielsku nakazano aresztowanie naczelnego dyrektora „Solal“, Stanisława Łużnika, kilku kierowników działu i zmian, oraz członków strazy fabrycznej. Ogółem aresztowano 28 osób. Dalsze dochodzenia w toku.

TELUSTA SKŁONINA

Z polecenia Poddlegatowej Komisji Specjalnej do walki z nadzuciami i szkodnictwem gospodarczym aresztowano został w Bielsku niejaki Jan Hausberg, urzędnik Zjednoczenia Polow Piłgnowsk w Oławiczinie. Wymieniony został zastawiony przez funkcjonariuszy U. B. w Oławiczinie w chwili, gdy ustawał wia w Wrocławiu przemyć do Niemiec 350 kg. słoniny.

W toku przeprowadzonych dochodzeń ustalono, że Hausberg poprzednio dzierżył już przemyć 500 kg. słoniny i rozsprzedał ją w Berlinie za pobraniem jednego z urzędników Biura Rewindykacji i Odszkodowań Wojennych, który parcował ostatnio w Berlinie i na własną rękę otrzymał dokonany przemytu słoniny. Oboj używali do tego zamocowanego siatbowych, wlotących z kraju przemytli dla pracownikom, zatrudnionym w Biurze Rewindykacji i Odszkodowań Wojennych w Niemczech.

frontu polskiego zależna będzie od natychmiastowej pomocy ze strony swego naturalnego zaplecza, jakie tworzy Związek Radziecki.

Jeśli chodzi o sytuację wojskową, Polska współczesna jest o wiele mocniejsza, aniżeli była w roku 1939. Nowa granica z Niemcami, oparta o Odrę i Nisę zachodnią, liczy szalewdo 430 km. długości, a wiec tylko była częścią granicy z 1939 roku. Jednocześnie silniki również Prusy Wschodnie, klasyczny punkt wypadowy dla napadów niemieckich na wschód i na południe, który u niekwestiwal strategiczne plany obrony Polski.

Przez przyłączenie Zagłębia Śląskiego do Polski zmniejszają się potęgę przemysłowa Niemiec, podlega gdy wstrząs potencjalnej gospodarzy i zdolności obrony Polski, a Niemcy stracili jeszcze jedną bazę wypadową w napadzie na Wschód Przyłączenie Śląska do Polski jest więc czynnikiem stabilizacji europejskiej i tej samej mierze, co umiędzynarodowienie Zagłębia Iluhy. Nowy premysł polski pozwoli na lepszą zaopatrzenie armii polskiej, niż w 1939 roku.

Nie ulega wątpliwości, że włączenie Polski, silnej z punktu widzenia wojakowego, do systemu przetrzymywania sposobnych, obejmującego również i Czechosłowacji, jest dla Francji pierwszorzędą gwarancją przeciw powtórzeniu się napadów niemieckich.

W chwili, kiedy wzrastają nasze obawy przed odrodzeniem potęgi Niemiec, zadaniem Francji jest przewidzieć przyszłość i nie zamieniać śladę gwarancji pokoju i zawsze pamiętając o naukach Monachium.

REFERAT TOW. POSEA GROS SA

Prawo w naszej rzeczywistości

W dniu wtorkowym, na zebraniu prawników socjalistów w Krakowie, ul. poseł mgr. St. Gross, delegat CKW i członek Rady Naczelnej PPS, wygłosił dłuższy referat o: „Zadaniach prawnika-socjalisty w obecnej rzeczywistości”.

Poniżej podajemy fragment z referatu tonu mgr. Grossa, który wygłosił wśród zebranych zgromadzenia.

POSTEPOWOSC CZY APOLITYCZNOSC?

Prawnik socjalista jest to prawnik społeczny. Swoboda jednostki jest przedmiotem szczególnego zainteresowania prawa. Nie jest to swoboda absolutna, ma bowiem naturalnego wroga w innych współzręcznych. Jeżeli idzie o swobodę jednostki, a zwłaszcza o pełnię swobód demokratycznych — nie można ich jeszcze teraz zagwarantować, gdyż ta pełnia swobód demokratycznych służyła często do tego, aby właśnie te demokracje zniszczyć. Demokracja dla demokratów jest swobodą w tym tylko zakresie, w jakim to nie sążnia demokracji.

Obecnie jeszcze między inteli-

AKCJA WERBUNKOWA W TORUNIU

Do dnia 20 h. m. uwięziono do Powiatowego Komitetu PPS — 120 deklaracji nowoborowanych członków. W akcji werbunkowej członków odznaczają się: tow. Kazimierz Ziwiński z Chełmży, Józef Maksymilian, Zieliński i Leon Wierchowski.

II. Ogólnopolska Konferencja Młodzieży Akademickiej

Konferencja ta została zwołana przez Radę Sakół Wzrostych w dniach 16 i 17 listopada 1918 r. w Warszawie, w celu przedyskutowania z przedstawicielami Bratniej Pomocy, Kół Naukowych, Organizacji Ideowo-wychowawczych oraz organizacji społecznych, działających na terenie akademickim — też przygotowawczych przez Radę, a stojących w związku z mającą nastąpić nowelizacją ustawy o szkołach akademickich z r. 1933.

Obrazy zagaił przewodniczący R. S. W. tow. Sokorski. Zebrani delegaci wysłuchali zgrzeszeń referatów, w których postrzeżono wielkie wysiłki Rady, przy codziennym przez swoje organy wychodząc jak najbardziej z pomocą młodzieży studiującej. Tow. T. Jabłoński, przynajmniej w imieniu T. P. M. S. W., przedstawiając plan pomocy studentów i przedłożył podkreślił, że Towarzystwo stoi na stanowisku nie zmuszania studentów do opuszczania wybranych podczas studiów stypendiów. Popołudniu pracowały komisje: ogólna, statutowa i gospodarcza.

W drugim dniu obrad plenium konferencji uchwaliło wysłanie telegramu do prez. Bieruta, w którym zapewniono o pozytywnym stosunku studentów do Ziemi Odzyskanych, oraz resolucję wyzywającą Polaków rozproszonych na uniwersytetach zagranicznych, do powrotu do kraju z chwilą ukonczenia studiów.

Następnie reasumując wyniki prac komisji ogólnej, przewodniczący Komisji tow. Jabłoński stwierdził, że życie akademickie winno płynąć w 4-ech sektorach, do Bratniej Pomocy należąca

genją panuje nim apolityczność. Również wobec prawa była równością pozorną i formalną. Ci, którzy prawo wykonywali byli strażnikami tego porządku, który wytworzyła klasa kapitalistów. Apolityczność sędziów w dobre przeważenie była tylko złudzeniem i pozorami.

Z mitem apolityczności trzeba skończyć, jak również trzeba skończyć z tym, że prawo ma swój oderwany byt. Nie może być prawem ten, kto nie rozumie życia i kto od niego ucieka. Prawnik nie musi być członkiem partii, a ten tylko powinien być, kto umie społecznie stosunkować się do zjawisk świata, a i trwać w kulficie apolityczności. Apolityczność w dobrej obecnej dla prawnika jest postawą reakcyjną i wrogą postępowi.

Przeżywaną obecnie okres przemian politycznych, z którego trzeba wyciągnąć bezpośrednio wnioski dla budowy naszej społecznej teorii prawnej.

USTRÓJ LUDOWEJ DEMOKRACJI

Demokracja formalna jest to demokracja polityczna wyrażająca się w tym, że naród nie ma możliwości wpływu na gospodarkę. Jest to zupełne oderwanie od interesu mas ludowych. Skutek uduchowania z naszego życia wielkiego kapitalisty i obszarnika stworzył warunki wielkiej demokracji. Pozostawienie kapitalu naokoło, z którego nie posiada to takiej siły,

sektor samopomocowo-kulturalny; do kół naukowych — samokształceniowy; do organizacji ideowo-wychowawczych ZNMS, AZKM, „Wier” i ZMD-ideowy; do AZS — sportowy. Wszystkie te organizacje wyłaniają swoje władze ogólnopolskie i tworzą NACZELNY KOMITET AKADEMICKI, który winien reprezentować ogół studentów wobec społeczeństwa i państwa.

Komisja statutowa opracowała teksty do statutu Bratniej Pomocy. W pracach komisji podkreślono konieczność zupełnego zrównania w prawach członka B. P. koleżów z roku wstępującego i pierwszego z koleżami z lat wstępujących.

Komisja gospodarcza opracowała szereg wniosków, dążących do polepszenia bytu studentów. Wnioski te przekazano do R. S. W.

Po opracowaniach komisji rozwinięła się dyskusja, w której omawiano zakres kompetencji poszczególnych sektorów, utworzenia Naczelnego Komitetu Akademickiego, stosunek studentów do polityki i polityki do studentów, a także do obecnej rzeczywistości, oraz szereg innych problemów.

Zamknięcia konferencji dokonał przewodniczący tow. Sokorski, dziękując delegatom za wzięcie udziału w obradach. Należy przypuszczać, że swobodna wymiana myśli pomiędzy delegatami wszystkich oświatom młodzieży studiującej i przedstawicielami Rady Sakół Wzrostych rozproszy wiele nieufności i pozwoliła ostatecznie zagadnienie młodzieży akademickiej uwa właściwiej plasować.

A. Schiller

aby mogło przekreślić kierunek polityczny, podkopywany interesem świata. Między kapitalizmem a społecznym działaniem życia gospodarczego istnieje różnica sposobu działalności gospodarczej. Działalność kapitalistyczna jest nieograniczona, podporządkowana tylko swobodnej decyzji kapitalisty, dążącej do osiągnięcia najwyższego kapitału drogą najłatwiejszą i najkrótszą.

Kształcenie potrzeb społecznych w pewnej kolejności nie obchodzi kapitalistę, jest dla niego rzeczą zupełnie obojętną. Planowanie indywidualne kapitalisty może się spotkać z całym szeregiem planów indywidualnych innych kapitalistów, na skutek czego zdarzyć może nadprodukcja jednych fabrykantów, a brak innych. Powodują przez to zjawiska kryzysów gospodarczych, bezrobocia i t. p.

Każdy społeczny termin gospodarczy przyjmuje jako podstawę — plan gospodarczy, który ma za zadanie na podstawie naukowej analizy wykryć potrzeby społeczne i przez odpowiednie dysponowanie drogami gospodarczymi te potrzeby zaspokajać.

BLOK I FRONT JEDNOLITY

Głębokie przemiany, jakie zaszły w Polsce są faktem nieodwracalnym. PPS staje do wyborów, dochodzi ważność tego faktu i stawia przed sobą jedno zasadnicze zadanie. Pracować intensywnie, ale z jak najmniejszym nakładem kosztów.

Partia musi odłożyć wszelkie strasza i wahać na ten okres, kiedy kierunek nowego obdwindowienia gospodarczego w Polsce postanie się tak dalece naprzód, że leczenie otwartej walki nie będzie mogło obudować zaskorzydki. I takie znaczenie miała pierwsza uchwała Rady Naczelnej naszej Partii z dnia 4. 11. 1945, stawiającej po raz pierwszy koncepcję bloku wszystkich stronnictw. Szło bowiem o ograniczenie zakresu walki politycznej. Uchwała z dnia 30. 3. 1946 Rada Naczelna postawiła też blok, a mianowicie bloku, z kim się da, tj. oczywiście z dwoma stronnictwami. Uchwała ta ilustruje stanowisko PPS, która postanowiła ograniczyć zakres walki, jak tył. Ko się da.

Nierozwiązanie PSL do bloku nie było żadną niespodzianką. W wyniku tej odmowy powstała nowa sytuacja. Nie Mikołajczyk kieruje reakcją, ale reakcja nim. Oceniając zjawisko PSL trzeba rozumieć, że wrogiem naszym jest przede wszystkim ten zespół kompleksów, na którym Mikołajczyk żeruje, że w walce wyborczej w pierwszym rządzie trzeba w ten mui uderzyć.

Koncepcja jednolitego frontu jest koncepcją zasadniczą i taktyczną.

Obecnie jedynym państwem, któ-

ry gwarantuje spokój na całym świecie i nasze granice na Odrze i Nisie — jest ZSRR. Jest on naszym naturalnym sojusznikiem, siłą zaś naszą jest jednolity front kłk i robotniczej.

PRACOWNICY WOBEC BUDOWY SOCJALIZMU

Rola socjalizmu w obecnej rzeczywistości jest niezmiernie ważna. Socjalizm ma wielką przewagę nad innymi kierunkami politycznymi. Jest to bowiem kierunek oparty na nieśmiertelnych osiągnięciach marksowskiej metody. Pozwala ją one PPS rozpoznać wszystkie elementy sytuacji w sposób niezawodny. Uzasadnia to ocenę socjalizmu jako kierunku produkującego. Socjalista stawia tenz, że nie ma dogmatów, a droga może być wybrana tylko po przeprowadzeniu ciężkiej analizy przez ruch socjalistyczny.

Znaleziona droga będzie drogą wspólną, ale i jedyną.

Ustalając wytyczne tej drogi, musimy ustalić położenie naszego kraju i określić stosunek naszego narodu do zagadnień polityki wewnętrznej i międzynarodowej.

Do dalszych zadań socjalistów należy też przekazanie narodu o stosunkach obranej drogi i pozyskanie narodu dla współpracy.

Jeżeli socjaliści z natury rzeczy muszą być grupą produkującą wśród innych, to prawnicy socjaliści muszą być grupą produkującą wśród innych prawników-socjalistów, a poza tym przedować winni również wśród socjalistów, jako ci, którzy z natury swojej wiedzy i czynności zawodowych, mają być społecznymi technikami.

Na marginesie

Wart Pac Pałaca

Przed ustąpieniem swym z rządu USA były minister handlu — Henry Wallace, został obwołaniec na sprawie Grecji, która przez swą twórczość przeliczenia, a które uwarło dła przypomnieć ze względu na jego uwarło jeszcze niestety — aktualność.

W odpowiedzi na pytanie: co miał pan na myśli, mówiąc o „imperializmie angielskim”, były amerykański minister handlu odpowiedział:

— Myślałem w pierwszym rzędzie o polityce angielskiej w Grecji, która dala tak zastraszające rezultaty. Jeżeli by prezydent Roosevelt mógł wybrać, jakiego rodzaju rząd został narzucony Grecjom pod angielską ochroną, albo że 123 smoloty angielskie wyspały nazwałoby jego na niebie ateńskim, przewróciłby się w grobie.

— Ależ samotny te — znamyśmy język angielski rozmawia — umiesz się z amerykańskiego lotniskowa...

Na to Wallace:

— To prawda. Zagraniczna polityka amerykańska pokrywa się z zagraniczną polityką angielską. Nie mam najmniejszego zamiaru utrzymywać, że imperializm amerykański jest lepszy, niż — un-

Depesza do rumuńskich socjalistów

W imieniu Polskiej Partii Socjalistycznej wysłana została do rumuńskiej partii socjaldemokratycznej depesza następującej treści:

„Winnajmniej zwycięstwa w wyborach i życzyliśmy dalszego rozwoju rumuńskiej partii socjaldemokratycznej”.

WIELKI WIEC AKADEMICKI Z. N. M. S.

„Dlaczego jesteśmy socjalistą?”

W dniu wczorajszym, w godzinach wieczornych odbył się w sali „Spolem” Wielki Wiec Akademicki, urządzony przez krakowskie środowisko „Zemsta” — pod hasłem „Dlaczego jesteśmy socjalistą?”

Zbranie zgali wierprowodzący zarząd Środkowa tow. Jan Kędziora, wicyprez. i zaproszonych gości, wśród których znajdowali się m. in. tow. wiceprezydent M. Nowicka, tow. L. Drobnerowa, przewodniczący MRN tow. Zawadzki, tow. prof. Listowski i I sekretarz WK PPS tow. Józef Machno.

Jako pierwszy z mówców zabrał głos tow. dr Bolesław Drobner. Podkreśliwszy zasadnicze trudności w odpowiedzi na podstawowe pytanie, tow. Drobner zanalizował w dłuższym przemówieniu swoją „drogę dojścia do socjalizmu i partyjnych szeregów PPS, w których znalazł się mając lat 15 i w których przeżył już od lat 48-miu. Przez zrozumienie istoty stosunków społecznych i faktu walki klas, do przyjęcia i mocnego związania się z hasłem budowy socjalizmu, która możliwa jest tylko w warunkach wolności narodu i niepodległości państwa, kształtowała się też postawa Jego, jako jednego z najwybitniejszych i tak przedstawicieli polskiego ruchu socjalistycznego.

Następny zabrał głos prof. U. J. Stanisław Leszczycki, który przedstawił w sposób własny przemiany psychologiczne i wakaższy na słuszność zasadniczego momentu programu socjalistycznego i polityki PPS, dał obraz umysłowy, intelektualnej drogi do socjalizmu.

Ostatni z mówców, tow. red. Tadeusz Soltan dał krótki rys przemian w tworzeniu się nowego typu socjalisty, opierającego się na słuszności pierwiastków uczuciowych z przemianą i pogłębiającą podstawą teoretyczną — w formie

118 ROCZNICA POWSTANIA LISTOPADOWEGO

(c.) 29 listopada przypada 118 rocznica Powstania Listopadowego. Dla uczczenia tego wielkopomnego zrywu narodu do wolności, Stronnictwo Demokratyczne w Krakowie organizuje w tym dniu w Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego o godz. 16-tej rocznicową Akademię.

Program Akademii zawiera: występy orkiestry M. K. E., przemówienie prof. U. J. dr. Henryka Mieszkowicza, koncert fortepianowy prof. Z. Burego i recytację wierszy Teo. Miejskiego.

Bilety wolnego wstępu na Akademię wydaje Sekretariat Komitetu Miejskiego Stronnictwa Demokratycznego, Rynek Główny 20, I. p. w godz. 11—19-tej.

JOZEF GARDECKI

Było nas trzech

Podmęczone było Meksykańskie i wżarzone. On, specjalista od ruszających „ikon”, pokazuje, nie po raz pierwszy, jak się to robi i z jakimi charakterem „Mister Boczni”. Chwyć od płaskie cepy, poażniad głęboko każdy róg grubej białczy, nasmarować cienko i po jednej stronie odłożyć ją ten arkusz srebra w otwartym okienku od podwórza na wieku skrzyni, Nabrał czepkałem gorącą smolę z kółka i nalewał na białczy tak, że wędzide pokryła się smolą. Byłymi oczyma i podługoczą pouszkać, Był na nas i rzeki śpiesznie.

— Janek! dobrze, że to jaeta. Tam w kacie, przy drzwiach stoją deski ze złoty smolą. Pomażaj jąkuw wielkość, aby pasowała do tej tu białczy. Zmierz: dziesięćdziesiąt centymetrów na mieter dziesięć.

Grigorow mówił po polsku do brzo, lecz gdy był zły lub wzruszony, zapominając się i robił przekładania: o polsko-ruskiściano.

t. zw. humanizmu marksistowskiego. — ZNMS pragnie wytworzyć atmosferę wspólno ideowej, której członkowie z pełnym poczuciem realizmu i odpowiedzialności dążyć będą do łbanie udziału w całokształcie życia politycznego i

Z życia PARTII

Zywiec ku czci Ignacego Daszyńskiego

W ubiegły niedzielę w „Domu Kultury i Sztuki” w Żywcu odbyła się uroczysta akademia zorganizowana przez samodzielną Powiatową Partię PPS.

Pod odegranie hymnu narodowego i uroczystym zgajeniu przez przewodniczącego Jan. PK, tow. Józefa Midora, imieniem WK PPS w Krakowie przemawiał tow. Czesław Dywizy.

Mówca skreślił dzieje ofiarnego życia Daszyńskiego, które spleciono w walce o wolność i niepodległość Polski, w walce o sprawiedliwość i miłość ludu pracującego, o jego wyzwolenie z uścisków ekonomicznego, politycznego i narodowego, w walce o socjalizm.

Wiece partyjne

W Gromniku koło Tarnowa odbył się wiec dnia 24.11. br., na który przybyło ponad 100 osób. Imieniem WK PPS w Krakowie przemawiał I. Sekretarz PK w Tarnowie tow. Dusa. Po przemówieniu tow. Duszy wywiałą się żywa dyskusja.

W Okocimiu miał wiec w dniu 25.11. w tym dniu udział cała załoga browaru, w liczbie około 1000 osób. Na przewodniczącego wiecu powołano starszego hrześkiego tow. Kowalka.

Dłuższe referaty wygłosił: 1) prezydent miasta Tarnowa, tow. Siliś na temat znaczenia w danym kraju. Połose stworzenia półindependencji Partii PPS, oraz 2) tow. Zarek, przewodniczący PK Bochni, który poruszył w swym referacie sprawy gospodarcze i polityczne.

Wywody referentów często były przezwane dialogowymi objaśnieniami. Do referatów odbyła się dyskusja, w czasie której udzielano odpowiedzi na różne nie zaapytania.

Przed rozpoczęciem wiecu i na zakończenie orkiestra browaru w Okocimiu odegrała „Czerwony Szalandr”.

SPOLDZIELNIA W „KRYSZTALE”

Dyrekcja fabryki „Kryształ” wraz z Radą Zakładową odbyła k dnia 18 listo-

spolernego, w budowie socjalistycznej

Przewodniczący tow. Kędziora rozwiązał następnie wiec, dziękując prelegentom, oraz licząc przybyłej młodzieży akademickiej.

Jego dzieło — mówił na końcu — wyryte jest monumentalnym szklankom w historyi. Nie nie zgłębilo i nie przypadło z jego dorobku, bo istota jego dorobku nie są chwilowe zwycięstwa i chwilowe klęski, lecz świadomości, werna socjalizmowi, praca napród wielką, polonizacja mas, zorganizowana w szeregu wyrobów, 55-letniej bojowniczo i niepodległość i socjalizm — Polskiej Partii Socjalistycznej.

Na dalszy ciąg programu akademii zostały się przedłożone zaproszenia nauczniów fabryki „Sola” pod kier. tow. Borowczyka i chóru OM TUR oraz deklaracja członka OM TUR — Józefa Flaka.

padła konferencję ze Związkiem Spółzyców w sprawie spółdzielni. Z ramienia PPS brał udział tow. Hejman.

KONFERENCJA U PIASECKIEGO
Tow. Jedynek odbył dnia 19 listopada br. konferencję z dyrekcją i Radą Zakładową Firmy Piaseki w sprawie wewnętrznych stosunków w fabryce.

ZEBRANIE NA MILICJI
W VIII Kom. Mił. Obyw. przy ul. Kościuszki zwołał Komitet PPS zebranie członków Partii, na którym referat polityczno-gospodarczy wygłosił tow. Hej-

ZEBRANIE KOLEJARZY
NA PŁANZOWIE
Dnia 18 listopada br. zwołał Komitet Kolejowy PPS zebranie, na które przybył tow. Hejman.

Zbranie zgali przewodniczący Komitetu tow. Berski i udzielił głosu prelegentowi tow. Hejman zapożnił słuchaczy z obecną sytuacją polityczną i gospodarczą w kraju, jak i stosunków między narodowych. Omówił szlifujące się wybory i wezwał zbranych do wyjącej akcji werbunkowej.

Po referacie wywiałą się dyskusja, w której nabralo głos szereg twierdzący. Wyczerpujących wywiałów udzielił prelegent. Na zakończenie odpowiadano Czerwony Szalandr.

bud zamach na kieszek akcjonariuszów największej w kraju fabryki.

— Dajciej mi słowo honoru w kamizole, panie Grigor, że od dzisiejszego dnia w południe płaszcza są tydzień będzie gotów.

— Gotów będzie! Może pan być spokojny.

Dwaj nieproszeni goście wywiałli się, za nim — majster. Poostalleni we trzech z grubym Grigoriewem. Było mu pilno. Postanowił srebrno nakładowe sam, przy asyście pomocy. Jaki wywiałł tow. Grigor, jak powołał drzewo, ciężką deskę i razem ze Stachem ustawił ją na sznór podobno kuchni. Odrobny płaszczy, robiony niedługo na tej desce, odcinający był na twardej nodze. Ustawia była ta czarna, zakurzone płaszczerzeza, zbudowane w modelce jak w kolozelni. Stach zdził największy ruszył drucianymi z haka, ułożył na narzuwanym stole i znówie długimi kleszczami wywiałł z paleniska rozżarzone do białego węgle. Gdy już nakładł łyle, le krakwa mogła pomieścić, ułożył długi rękawiec rusztu i ułożył w gorę te sznory żutę. Wywiałł się długi starego płaszcza, narzazne ślady, rozpyły się... Grigor stał obok i długimi kleszczami zdjejmował ułamek węgla, spadające z rusztu w smole.

Wolna Trybuna

KULTURY ARTYSTYCZNEJ

Zgłoszono się surza czego kilka obydwali do członków Miejskiej Komisji Kultury i Sztuki z prośbą o poparcie w sprawie założenia literacko-artystycznego kabareta. Chodziło im o kontynuowanie tradycji „Zielonego Balonika”. Przyktożeli nie przyjęli, zwołano tylko przedłożenie planu pracy, postanowiono przekonać się opornie tego kabaretu, a potem miało Komisja zdecydować o subwencji.

Tymczasem, to, co widzieliśmy na piśmieżewi, nie było kontynuacją „Zielonego Balonika”, a było jego zastąpieniem i profanacją. Nikt nie protestuje przeciwko temu, by teatrzyk „Siedem Kołów”, na weselo brał życie i wpływł odprężając na umęczone nerwy mieszkańców gruda podwauwskiego. Ale produkcje artystyczne tego teatrzyka muszą być na peunym poziomie artystycznej kultury Krakowa, a nie jakiegokol tam „Grodzodka”.

Sigl „Siedem Kołów”, aspirujących do miana „Zielonego Balonika”, najpełniej charakteryzując ocenę kankana przez jedno z popularnych piśm literackich: — „Oto kankani i dżit bądź duoznaczne dressze (?) na widowie...”

GRZZ postanowiła zrezygnować z n- przystąpienia robotnikom tych koncepcyj i kształtujących spektakl miarzący.

Gdy Kratorium Szkolne pójdzie za przykładem GRZZ w odniesieniu do młodzieży szkolnej, nie wiec.

Opinia zbranych na konferencji teatralnej w Urzędzie Województwim w obecności wiceministra Kruczokowskiego i wojewody krakowskiego, bynajmniej nie była dla „Siedmiu Kołów” korzystna. Tam takte padoj słowa za likwidację kabareta, propagującego duoznaczne dressze na widowie...

Teatrzyk „Siedmiu Kołów” nie adnił się

MUZKA POLSKA ZA GRANICĄ

(bg). Eugenia Unińska zaproszona została przez Filharmonię czeską na koncert w dniu 1 grudnia br., gdzie wykona 1-szy koncert skrzypcowy K. Szymanowskiego.

Na koncercie, czeskim Eugenia Unińska wywiałła w Warszawie na koncert UNESCO, który odbędzie się 6 grudnia w sali teatru Champs Elysees.

Program koncertu obejmuje utwory muzyki polskiej: „Harnasie” K. Szymanowskiego, II-ga symfonia Romana Palestra, wariacje symfoniczne W. Liszowskiego i II-gi koncert skrzypcowy K. Szymanowskiego.

Płazyczona czwolił masz wyrównywała się poznani.

Zar w kuchni zapawał teraz wiec do zamieszania, rozszumowaliśmy nawet komizelki. Porozpinałe komizle odlatniały głęboko nasz dekolt wstydliwy. Pierśi Moskła, poronidnie jestym wlosem, dygotała jej galareta. Na płaskim, monogolnym otworze owolonej ubożo, skropkła się rosa wilgoci, z lśyającej czola spływał obficie pot... Gurgoc dokułozno niezmożne. Otarcie dwa okienka w kuchni, aby nie pomogły wole. Sniada żużel narzazewojego Stacha plonęła. Złutowałem go. Lecz żył nie wywiałł obficie uczę i kupę goręcej, wazdałem w otwór rękawicy rusztu i kłosał w niego. Wzruszył się, odleciał między twarzą moją a kupą węgla.

— Isz, jakid mądry!... podkwiał Grigor, gdy czarna płazyczona wywiałła, ruszt był wcale niegłęboki i sławerzająca smola miejscami wywiałł się zaczęła, pod obrzose deski, Grigor zakandendrował:

— Dostę, chłopczy, tego grzaniał węgla w rusztu z paleniska.

— Wiedle rozkaz... — Smola na blazie stęzła już, — Janek weźże za mna, tylko zgrabnie...

(Dalszy ciąg jutro)

